

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑ ชั้น ๙ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

.....

ผู้มาประชุม

๑. ศาสตราจารย์พิเศษวิชาญ วิชาญสรอรรถ ปลัดกระทรวงยุติธรรม	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม นายสุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์ ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่ง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนักประธานศาลฎีกา	อนุกรรมการ
๓. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด นายเดชอุดม วีระวานิช อธิบดีอัยการ สำนักงานนโยบาย ยุทธศาสตร์และงบประมาณ	อนุกรรมการ
๔. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พลตำรวจตรี โชคชัย เหลืองอ่อน รองผู้บังคับการกองแผนงานอาชญากรรม	อนุกรรมการ
๕. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ นางสาววิลาวลัย ตาน้อย ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบราชการ ๒	อนุกรรมการ
๖. ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ นางสุวรรณีภา กระแสร์สุนทร นักวิชาการสถิติชำนาญการ	อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย นางสาวสิรินันท์ เตชะคุปต์ นักวิจัยฝ่ายกฎหมายเศรษฐกิจ	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย นางสาวโสมนัส เจือศรีกุล ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการพิเศษ	อนุกรรมการ

๙. นายวิพล กิติทัศนาศรชัย
อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด อนุกรรมการ
๑๐. นายทวีชัย เจริญเศรษฐศิลป์
ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา อนุกรรมการ
๑๑. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์
ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม อนุกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวัลลภ นาคบัว อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
นางศิวากร คูรัตนเวช
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๔. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายสายชล ยิ่งรอด
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระบวนการยุติธรรม อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
นางสาวจิตติยา พงกษาเมธานันท์
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
นางสาวมนต์ทิพย์ สัมพันธ์วงศ์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนารายได้และการกระจายรายได้ ติตราชการ
๒. ผู้ทรงคุณวุฒิ
ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ติตราชการ
๓. ผู้ทรงคุณวุฒิ
ผศ. พ.ต.ท. ดร.เกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์
รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ติตราชการ
๔. ผู้ทรงคุณวุฒิ
ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว
ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวนันทรีศรี เทพชลไชย สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒. นายอดิศักดิ์ จันทร์วิรัช สำนักงานกิจการยุติธรรม
๓. นางสาวสุพรรณนิภา จันทร์จิราวัฒน์ สำนักงานกิจการยุติธรรม

๔. นางสาวทิพยาภา วรรณทอง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๕. นายณัฐวุฒิ อินทร์เนตร	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๖. นางสาวปรีฉัตร โคนขุนทด	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๗. นางสาวอุษณีย์ ลีจ้อย	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐
ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดส่งรายงานผลการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัด
ประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ ให้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมแล้ว ปรากฏว่า มีการแก้ไข
ตำแหน่งผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พลตำรวจตรีโชคชัย เหลืองอ่อน รองผู้บังคับการกองแผนงานอาชญากรรม
เป็นรองผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

ผลการดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพ
กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า ได้มีการยกร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพ
กระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยใช้ข้อมูลจากผลงานวิจัยโครงการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำตัวชี้วัด
ประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ
จากคณะกรรมการฯ และข้อมูลจากการประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม
ทางอาญา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้เป็นตัวชี้วัด ๗ กรอบ ๒๖ ตัวชี้วัด ตามคำย่อ
REGRADE ซึ่งได้เสนอในที่ประชุมคณะกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยที่ประชุมมีมติ เห็นชอบตัวชี้วัดที่ ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ
โดยให้ตัดตัวชี้วัดที่ไม่มีความจำเป็นและให้ควรรวมตัวชี้วัดที่เป็นประเด็นเดียวกันไว้ด้วยกัน ปรับถ้อยภาษา
บางส่วนให้มีความชัดเจน ให้ประสานสำนักงานสถิติแห่งชาติในส่วนของตัวชี้วัดที่เป็นการจัดเก็บข้อมูลทาง
ทะเบียน (Administrative Data) และขอรับความคิดเห็นเพิ่มเติมจากสำนักงาน กพร.

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขถ้อยภาษาและรวมตัวชี้วัด ได้เป็น ๗ กรอบ
๒๑ ตัวชี้วัด และได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่งที่ประชุมมีมติรับทราบชุดตัวชี้วัดที่นำเสนอและมอบหมาย
ให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตที่ได้รับจากการประชุมไปพิจารณาดำเนินการ โดยเน้นการ
กำหนดตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดเชิงกลยุทธ์พร้อมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบรายตัวชี้วัดให้ชัดเจน

สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้มีความร่วมมือทางวิชาการกับศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษา
แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัด กำหนดค่านิยาม ระบุการใช้ประโยชน์และวิธีการจัดเก็บ

/กำหนด...

กำหนดค่าเป้าหมาย ค่าเป้าหมายเปรียบเทียบ วิธีการคำนวณ แหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิงและหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยได้ดำเนินการทบทวนงานศึกษาการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยคำนึงถึงมติคณะอนุกรรมการฯ และมติของที่ประชุม กพยช. ที่เกี่ยวข้อง ทดลองการจัดเก็บข้อมูลโดยทำการสำรวจภาคประชาชน (Public Survey) ตามกรอบตัวชี้วัดทั้ง ๗ กรอบ ตลอดจนเข้าหารือหน่วยงานถึงการรวบรวมข้อมูลสถิติทางทะเบียนที่สามารถดำเนินการผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ได้

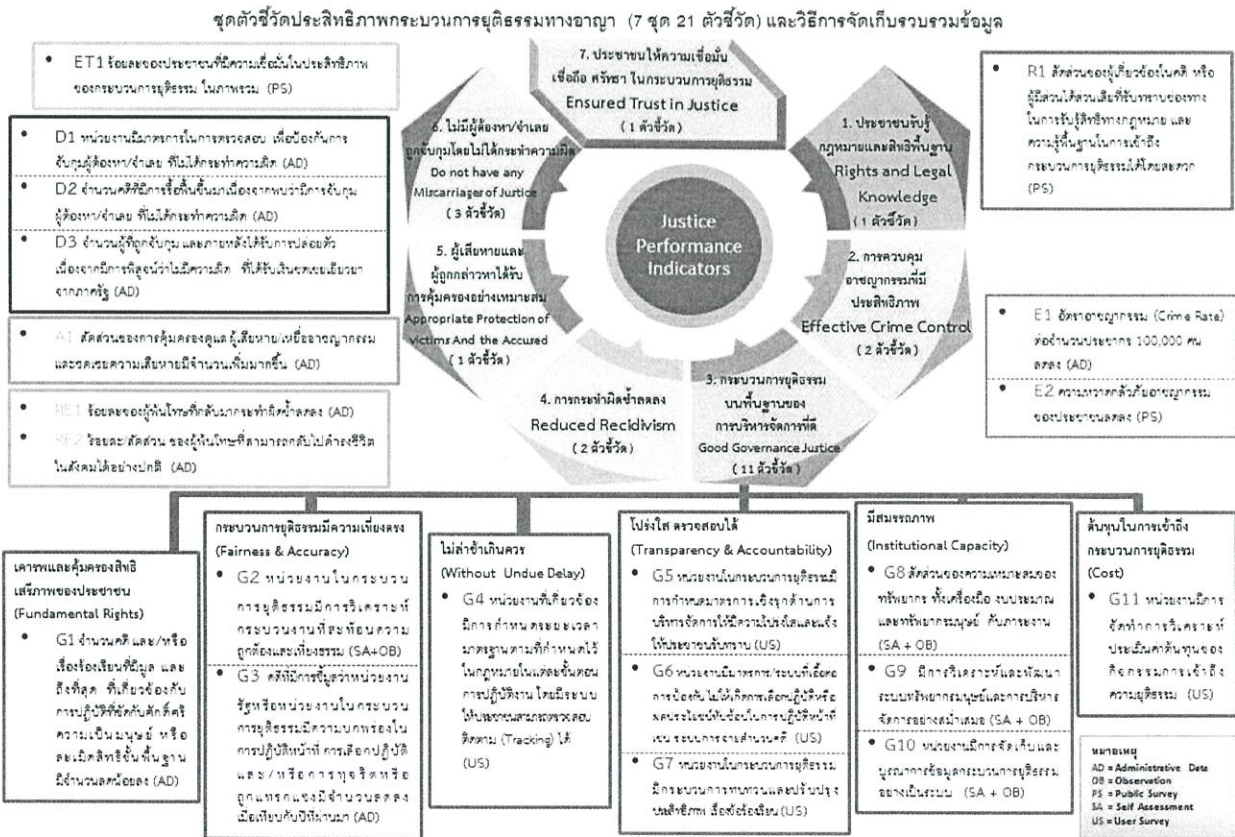
ฝ่ายเลขานุการฯ จึงรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ของที่ปรึกษาและคณะทำงานเพื่อนำเสนอในการประชุมวาระที่ ๔.๑ ต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างชุดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและร่างวิธีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานว่า สำนักงานกิจการยุติธรรมได้มีความร่วมมือกับศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัด กำหนดนิยาม และทดลองจัดเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบความเป็นไปได้ของการกำหนดตัวชี้วัด และได้มีการจัดประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ที่ประชุมได้พิจารณาผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ตัวชี้วัดที่มีการยกเว้นไว้บางตัวสามารถดำเนินการได้ แต่ควรมีการปรับเปลี่ยนบางตัวชี้วัด เพื่อให้สะท้อนประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่แท้จริง ปรากฏดังนี้

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะตัวชี้วัดที่มีการปรับเปลี่ยน ดังนี้

๑. การเปลี่ยนชื่อตัวชี้วัดเพื่อสะท้อนคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมอย่างแท้จริง

ชุดตัวชี้วัด กระบวนการยุติธรรม บนพื้นฐานของ การบริหารจัดการที่ดี	ตัวชี้วัด G2	เดิม : แต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีการวิเคราะห์กระบวนการงานที่พึงประสงค์ตามบทบาท และหน้าที่ของตน
		ปรับ : แต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการวิเคราะห์กระบวนการงานที่สะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรม
	ตัวชี้วัด G3	เดิม : จำนวนเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่การเลือกปฏิบัติ และ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซง มีจำนวนลดน้อยลง
		ปรับ : คดีที่มีการชี้มูลว่าหน่วยงานรัฐหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติและ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซงมีจำนวนลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา
ผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหา ได้รับการคุ้มครอง อย่างเหมาะสม	ตัวชี้วัด A1	เดิม : ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่ได้รับการคุ้มครองดูแลและชดเชยความเสียหายมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
		ปรับ : สัดส่วนของการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหายมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นการอภิปราย

G2 แต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีการวิเคราะห์กระบวนการงานที่สะท้อนความถูกต้องและเที่ยงธรรม

ที่ประชุมเห็นชอบกับการปรับเปลี่ยนชื่อตัวชี้วัด เพื่อให้สอดคล้องกับคุณค่ากระบวนการยุติธรรมที่กำหนดไว้สำหรับตัวชี้วัดนี้ คือ กระบวนการยุติธรรมมีความเที่ยงตรง (Fairness and Accuracy) โดยได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

- ควรระบุในรายละเอียดของตัวชี้วัดว่า แต่ละหน่วยงานจะต้องดำเนินการตรวจสอบตนเอง และกำหนดตัวชี้วัด ซึ่งเป็นหัวใจของกระบวนการทำงานของตนเอง และสะท้อนถึงความถูกต้องเที่ยงธรรมของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งอาจไม่ใช่ตัวชี้วัดที่ ก.พ.ร. ใช้วัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงานอยู่แล้วในปัจจุบัน เนื่องจาก ก.พ.ร. มุ่งวัดประสิทธิภาพของหน่วยงานเป็นหลัก ไม่ใช่กระบวนการยุติธรรมในภาพรวม ซึ่งเป็นเป้าหมายของชุดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- ในบางหน่วยงานที่มีกระบวนการงานเกี่ยวข้องสอดคล้องกัน เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม อาจมีการหารือร่วมกันในการกำหนดตัวชี้วัด หรืออาจอ้างอิงจากตัวชี้วัดในระดับสากลที่สามารถเทียบเคียงกันได้

G3 คดีที่มีการชี้มูลว่าหน่วยงานรัฐหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ การเลือกปฏิบัติและ/หรือการทุจริตหรือถูกแทรกแซงมีจำนวนลดลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ที่ประชุมมีความเห็นและข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

- การเปลี่ยนคำจาก “เรื่องร้องเรียน” เป็น “คดี” ทำให้ตัวชี้วัดมีความชัดเจนขึ้น และระบุแหล่งข้อมูลได้ง่าย ทั้งนี้ เนื่องจากคดีการทุจริตคอร์ปชั่นจะใช้วิธีการไต่สวนเป็นหลัก โดย ป.ป.ท., ป.ป.ช. และศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ จะมีกระบวนการร้องเรียนและกระบวนการตรวจสอบในเบื้องต้น ส่วนจะชี้ว่าผิดหรือไม่ผิดนั้นต้องมีการคัดกรองเบื้องต้นจึงเห็นควรใช้คำว่า “คดีที่มีการชี้มูล”

- เนื่องจากตัวชี้วัดนี้ต้องวัดข้อบกพร่อง การทุจริต การถูกแทรกแซง การละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ การประพฤติมิชอบ การกระทำผิดตามมาตรา ๑๔๗ - ๑๖๖ ประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นเรื่องของเจ้าพนักงาน จึงควรปรับถ้อยคำเป็น “คดีที่มีการชี้มูลว่าเจ้าพนักงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรมมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่” เพื่อลดความสับสน

A1 สัดส่วนของการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหายมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ที่ประชุมเห็นชอบกับการปรับเปลี่ยน โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

- ควรมีการระบุค่านิยามของ “ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรม” ให้ชัดเจน เนื่องจากคดีอาชญากรรมมีหลายประเภท และมีปริมาณคดีมาก

- ในส่วนของ “การชดเชยความเสียหาย” นั้น ในเบื้องต้น สามารถตรวจสอบ ข้อมูลการจ่ายเงินชดเชย ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลย ในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

- เพื่อให้ตัวชี้วัดสามารถตอบโจทย์ในการวัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม ในภาพใหญ่ได้ในอนาคต ควรระบุถึงความจำเป็นในการพัฒนาแนวทางที่จะทำให้ทราบถึงจำนวนของผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมที่แท้จริงทั้งหมดของประเทศไทย รวมทั้งการชดเชยเยียวยาที่ภาครัฐควรให้แก่เหยื่ออาชญากรรม ซึ่งในหลายประเทศมีความเห็นว่า การชดเชยเยียวยาทางการเงินเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอหรือไม่ใช้หน้าที่ของภาครัฐ เนื่องจากภาครัฐควรให้การเยียวยาด้านจิตใจ และการติดตามแก้ไขสาเหตุของปัญหาอาชญากรรมมากกว่า

๒. การรวบรวมตัวชี้วัดที่มีความซ้ำซ้อน ที่สามารถดำเนินการเก็บข้อมูลไปพร้อมกันได้

<p>ชุดตัวชี้วัด กระบวนการยุติธรรม บนพื้นฐานของ การบริหารจัดการที่ดี</p>	<p>ตัวชี้วัด G9 และ G10</p>	<p>เดิม : G9 มีมาตรการส่งเสริมคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล และมีการตรวจประเมิน และการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถของบุคลากรที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>เดิม : G10 หน่วยงานมีการตรวจประเมินสมรรถภาพด้านการบริหารจัดการของหน่วยงาน เช่น ความพร้อมด้านโครงสร้าง การวางระบบกระบวนการ และขั้นตอนการทำงาน</p> <p>ปรับ : G9 มีการวิเคราะห์และพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์ และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ</p>
---	---------------------------------	--

ประเด็นการอภิปราย

G9 มีการวิเคราะห์และพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์ และการบริหารจัดการอย่างสม่ำเสมอ

ที่ประชุมไม่มีข้อขัดข้องในการควมรวมตัวชี้วัด โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

- ควรเพิ่มคำอธิบาย ว่าการพัฒนาระบบทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการมีขอบเขตแค่ไหนเพียงใด เช่น ครอบคลุมถึงความเหมาะสม และความพร้อมในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ความพร้อมของทรัพยากรมนุษย์ในแง่ของการคัดเลือก และการฝึกอบรม ความพร้อมด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งการวางแผนในการพัฒนางานและคนให้สอดคล้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยอาจอ้างอิงถึงต้นแบบ (Model) ในด้านนี้ของสหประชาชาติ

- ในส่วนของการบริหารจัดการ เห็นสมควรปรับถ้อยคำเป็น “ระบบบริหารจัดการองค์กร” เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๓. การเพิ่มเติมตัวชี้วัดเพื่อสะท้อนถึงสมรรถภาพในปัจจุบัน

<p>ชุดตัวชี้วัด กระบวนการยุติธรรม บนพื้นฐานของ การบริหารจัดการที่ดี</p>	<p>ตัวชี้วัด G10</p>	<p>เพิ่ม : หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรม อย่างเป็นระบบ</p>
---	----------------------	---

ประเด็นการอภิปราย

ตัวชี้วัด G10 หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ

ที่ประชุมไม่มีข้อขัดข้องกับการเพิ่มตัวชี้วัด และได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ตัวชี้วัดนี้ควรแยกเป็น ๒ ประเด็นคือ

๑) ประเด็นการเชื่อมโยงข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างหน่วยงานของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดการใช้กระดาษ และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานในแง่ของความเร็วและถูกต้อง เช่น ระบบสำนวน เป็นต้น

๒) ประเด็นการเชื่อมโยงข้อมูลสถิติซึ่งเป็นตัวเลข เช่น ตัวเลขสถิติการกระทำผิดซ้ำ และจำนวนเหยื่ออาชญากรรม ที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน และแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมได้ ซึ่งในส่วนนี้ DXC ได้มีการดำเนินการอยู่แล้ว และควรได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบที่เป็นศูนย์กลางข้อมูลที่หน่วยงานต่างๆ สามารถแบ่งปันข้อมูลกันได้

ดังนั้น เพื่อให้มีความชัดเจนถึงสิ่งที่ตัวชี้วัดนี้ต้องการวัด และเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ จึงเห็นควรหาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มเติมในส่วนของคำนิยาม หรือคำอธิบายตัวชี้วัด

๔. การเปลี่ยนชื่อตัวชี้วัดให้สามารถจัดเก็บรวบรวมข้อมูลได้ และยังคงคุณค่าตามกรอบ

ตัวชี้วัดเดิม

ชุดตัวชี้วัด การกระทำผิดซ้ำลดลง	ตัวชี้วัด RE2	เดิม : ร้อยละ/สัดส่วน ของผู้พ้นโทษที่ได้รับการศึกษาและมืงงานทำ ที่ชอบด้วยกฎหมายหลังพ้นโทษ
		ปรับ : ร้อยละ/สัดส่วน ของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตใน สังคมได้อย่างปกติ

ประเด็นอภิปราย

ตัวชี้วัด RE2 ร้อยละ/สัดส่วน ของผู้พ้นโทษที่สามารถกลับไปดำรงชีวิตในสังคมได้
อย่างปกติ

ที่ประชุมเห็นชอบกับการปรับเปลี่ยน แต่ได้ให้ข้อสังเกตว่า คำว่า “ปกติ” ควรเปลี่ยนเป็น
“ปกติสุข” เพื่อให้มีความหมายชัดเจน และสอดคล้องกับคำที่หน่วยงานในกลุ่มพัฒนาพฤตินิสัย คือ กรมพินิจ
และคุ้มครองเด็กและเยาวชนใ้ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีความหมายครอบคลุมถึงการมีการศึกษา มืงงานทำ ครอบครัวที่ดี
มีเพื่อนที่ดี และอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ซึ่งจะต้องมีการระบุในคำนิยามให้ชัดเจน

ประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับตัวชี้วัดอื่น ๆ

ที่ประชุมได้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
ในภาพรวม และในส่วนของตัวชี้วัดอื่นๆ ดังนี้

- ตัวชี้วัด D3 จำนวนผู้ถูกจับกุมและภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการ
พิสูจน์ว่าไม่มีความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ ซึ่งอยู่ในกรอบที่ ๖ ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยถูก
จับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด นั้น วัดใน ๒ ประเด็น คือ การถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด และการได้รับ
เงินชดเชย ซึ่งเป็นประเด็นที่อยู่ในกรอบที่ ๕ ผู้เสียหาย และผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม
จึงอาจย้ายมาไว้ในกรอบที่ ๕ หรืออาจเพิ่มเติมถ้อยคำให้มีความชัดเจนว่าต้องการเน้นประเด็นใด

- ตัวชี้วัดหลายตัวมีลักษณะเป็นการวัดว่าหน่วยงานมีระบบต่างๆ หรือไม่ ซึ่งเป็นการวัด
ในลักษณะรายการ แต่ไม่มีการบ่งบอกในมิติเชิงคุณภาพ ซึ่งหากมีการเพิ่มเติมในส่วนของคำนิยามให้ชัดเจน
ก็จะทำให้ตัวชี้วัดมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น เช่น เรื่องการชดเชยเยียวยา อาจกำหนดว่า ควรมิผู้ได้รับการชดเชย
อย่างน้อยกี่เปอร์เซ็นต์

- การใช้คำภาษาอังกฤษประกอบชุดตัวชี้วัด บางคำอาจต้องเปลี่ยนเพื่อให้สื่อ
ความหมายชัดเจนขึ้น เช่น กรอบที่ ๖ Do not have any miscarriages of Justice อาจเปลี่ยนเป็นคำว่า
No miscarriages of Justice และคำว่า Administrative Data อาจเปลี่ยนเป็นคำว่า Transactional Data เป็น
ต้น

- กรอบที่ ๒ การควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้นทางก่อนเข้าสู่
กระบวนการยุติธรรม อย่างไรก็ตาม คำว่า “อาชญากรรม” เป็นคำที่มีความหมายกว้าง จึงควรมีคำจำกัดความที่
ชัดเจน

มติที่ประชุม

เห็นชอบร่างตัวชี้วัด และวิธีการจัดเก็บข้อมูล ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอโดยมี
ข้อสังเกต ดังนี้

๑. ตัวชี้วัดที่มีการปรับแก้ไข (G2, G3, A1, G9 และ RE2) ให้เพิ่มเติมรายละเอียดค่านิยาม และปรับถ้อยคำให้สื่อความหมายชัดเจน

๒. ตัวชี้วัด G10 หน่วยงานมีการจัดเก็บและบูรณาการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ ให้หรือผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อปรับข้อความให้แสดงถึงสิ่งที่ต้องการวัด และเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้ชัดเจน

๔.๒ ข้อเสนอวิธีการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมถึง วิธีการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดตามแนวทางของ สปท. ซึ่งเป็นแนวทางการใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย และวิธีการใช้ประโยชน์จากการศึกษาและวิเคราะห์ของศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นแนวทางการใช้ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ

ประเด็นการอภิปราย

จากข้อเสนอแนะของ สปท. และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการศึกษาวิจัยฯ ดังกล่าว ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการวิเคราะห์และประมวล รวมทั้งได้พิจารณาแนวทางการดำเนินการตามมติที่ประชุม กพยช. ในการกำหนด “ตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์” ได้แก่ ตัวชี้วัดที่มีความสำคัญในการบ่งชี้ประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในภาพรวม และเป็นข้อมูลสนับสนุนการกำหนดนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ของผู้บริหารกระบวนการยุติธรรม และ “ตัวชี้วัดเชิงกลยุทธ์” ได้แก่ ตัวชี้วัดที่มีความสำคัญในการบ่งชี้ประสิทธิภาพเฉพาะด้าน ในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และเป็นข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานในด้านนั้นๆ รวมทั้งได้จัดทำร่างข้อเสนอแนะวิธีการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดทั้ง ๒ ประเภท

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างข้อเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดฯ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ และมีข้อสังเกตดังนี้

- วิธีการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด ๓ อาจเป็นไปได้ใน ๒ รูปแบบ คือ

๑) การใช้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นแนวทางปฏิบัติ โดยนำข้อมูลที่ได้จากตัวชี้วัดไปใช้เป็นหลักฐานในการปรับปรุงแก้ไข เปลี่ยนแปลงนโยบายและกรอบกฎหมาย รวมถึงการปฏิรูปโครงสร้างของหน่วยงาน ซึ่งเมื่อได้ตัวชี้วัดแล้วจะมีการปฏิรูปโครงสร้าง ปรับความสมดุลบริหารจัดการภาครัฐตามยุทธศาสตร์ชาติ และในระยะยาว ควรมีการแถลงผลการดำเนินงานของตัวชี้วัดและการประเมินในระดับองค์กร นอกจากนี้ องค์กรจะต้องนำไปใช้ในการปฏิบัติระดับบุคคลด้วย

๒) การใช้ประโยชน์ในทางนโยบาย โดยควรนำเสนอ กพยช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การรับรองการนำชุดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไปใช้ในการประเมินประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรม โดยเชื่อมโยงกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการปรับสมดุลบริหารจัดการภาครัฐ ตลอดจนแผนปฏิรูปด้านกระบวนการยุติธรรม และ SDG Universal Indicator

- ข้อมูลจากตัวชี้วัดฯ บางส่วน อาจถูกนำไปใช้ในการประเมิน หรือจัดลำดับ โดยต่างประเทศ ซึ่งมีการประเมินอยู่เป็นประจำอยู่แล้ว เช่น ในด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ด้านการบริหารจัดการที่ดี หรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักนิติธรรม (Rule of Law) ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงพัฒนา และกำหนดเป้าหมายที่สอดคล้องกับการประเมินเหล่านี้ด้วย โดยอาจกำหนดว่า ค่ามาตรฐานสำหรับประเทศไทยในปีแรกควรเป็นเท่าใด ปีต่อไปควรเป็นเท่าใด ซึ่งควรเป็นค่าเป้าหมายที่เหมาะสม และกรอบระยะเวลาที่ดำเนินการได้จริง

มติที่ประชุม

เห็นชอบข้อเสนอแนะวิธีการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดที่ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ โดยวิธีการที่เป็นแนวปฏิบัติให้รวมไว้กับชุดตัวชี้วัด และวิธีการที่เป็นนโยบายให้แยกไว้ต่างหาก ทั้งนี้ ควรกำหนด เป้าหมายและแนวทางการขับเคลื่อนที่สามารถดำเนินการได้จริง โดยมีความเชื่อมโยงกับแผนแม่บท การบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

(นางสาวจิตติยา พุกพชาเมธานันท์)
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายสายชล ยิ่งรอด)
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารกระบวนการยุติธรรม
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางศิวากร คุรัตน์เวช)
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม